

İCRA VE İFLAS HUKUKU

İlamlı icra, alacaklının elinde ilam veya ilam niteliğindeki bir belgeye dayanarak alacağına kavuşmasına yönelik bir takip türüdür. **İlamsız icrada** yalnızca para ve teminat alacaklarının temini mümkün iken; **ilamlı icrada** bunlar dışında kalan alacakların (çocuk teslimi, taşınmazın tahliyesi vb.) yerine getirilmesi söz konusudur.

İLAMLİ İCRADA İCRA DAİRELERİNİN YETKİSİ; Elinde ilam veya yukarıda belirtilen nitelikte bir belge bulunan alacaklının ilamlı icra takibini Türkiye'deki herhangi bir icra dairesinde başlatması mümkündür.

İcra emrine rağmen ödemede bulunulmaması doğrudan doğruya iflas sebebidir. **Ödeme emrinin tebliğinden itibaren 7 (yedi) gün içinde** ödemede bulunulmamış olması sebebiyle alacaklı haciz isteyebilir. **İcra dairesi**, ilamsız icra takibinde olduğu gibi borçlunun mal ve haklarını haczeder ve yine talep üzerine bunların paraya çevrilmesine yönelik işlemler tesis eder.

Rehinle güvence altına alınmış olmasına rağmen rehinin paraya çevrilmesi yoluna başvurmadan ilamsız veya ilamlı takip yapılabilecek alacaklar: Konut finansmanından kaynaklanan rehinle temin edilmiş alacaklar, Toplu Konut İdaresinin rehinle temin edilmiş alacakları, Kambiyo senedine bağlanmış alacaklar, İpotekle güvence altına alınmış faiz ve yıllık taksit alacakları, Gemi rehini ile teminat altına alınmış alacaklar.

İPOTEĞİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ YOLU İLE İLAMSIZ TAKİP; ipoteğin paraya çevrilmesinde de hangi taşınmazın ipotek edildiği belirtilmelidir. Taşınmaz, üçüncü bir kişiye ait ise onun isim ve adresinin bildirilmesi gerekir. **Ödeme emrinin tebliğinden itibaren 7 gün içinde** alacak hakkına itiraz edilebileceği ve **30 gün içinde ödemede** bulunulabileceği ihtarı ödeme emrinde yer almalıdır. Alacak hakkına itiraz etme imkânı tanınan borçlu ipoteğe itiraz edemez.

Alacaklının talebine dayanan özel iflas sebepleri: Borçlunun yerleşim yerinin belli olmaması, Borçlunun taahhütlerinden kurtulmak için kaçması, Borçlunun alacaklıların haklarını ihlal eden hileli işlemlerde bulunmaya çalışması, Borçlunun haciz yoluyla yapılan bir takipte mallarını saklaması, Borçlunun ödemelerini tatil etmiş olması, Konkordatonun tasdik edilmemesi veya feshi ile konkordato mühletinin kaldırılması, İlamlı takipte gönderilen icra emrine rağmen ödeme yapılmaması, Sermaye şirketlerinde borca batık olma durumunun varlığı,

HAKKINDA İFLAS TAKİBİ YAPILABİLECEK KİŞİLER: Tacirler, Tacir sayılanlar, Tacir gibi sorumlu olanlar, Özel kanun hükümlerine göre iflasa tabi olanlar.

Tacirlerin her türlü borçlarından dolayı iflası istenebilir. Gerçekte tacir olmadığı hâlde bazı şartların gerçekleşmesi durumunda tacirlere ilişkin hükümlere göre sorumlu tutulan kişilerin tacir sayıldıkları için iflası istenebilir. Bir ticari işletme açmış gibi kendi adına işlemlerde bulunan kişiler tacir gibi sorumlu tutulabilmektedir. Limited şirket ortağı ve Ticari mümessillerin iflası istenemez.

İFLAS TEŞKİLATINDA RESMÎ ORGANLAR; icra dairesi, iflas dairesi, icra mahkemesi, ticaret mahkemesi ve Yargıtay'ın ilgili dairesidir.

İFLAS TEŞKİLATINDA ÖZEL ORGANLAR: Birinci alacaklılar toplantısı, iflas idaresi ve ikinci alacaklılar toplantısıdır.

İCRA DAİRESİ: Alacaklının takipli iflas yoluna başvurması hâlinde öncelikli olarak icra dairesine başvurulmalıdır. İflas ödeme emrine itiraz etmek isteyen borçlu itirazı için icra dairesine başvurmalıdır. (2020BFS)

TİCARET MAHKEMESİ: İflasta en önde gelen organ aslında ticaret mahkemesidir. Borçlu hakkında iflasa karar verebilecek yetkili merci ticaret mahkemesidir.

İFLAS DAİRESİ: Ticaret mahkemesinin kararının gereklerinin yerine getirilmesi görevi iflas dairesine aittir.

Kambiyo senetlerine mahsus iflas yoluyla takipte borçluya gönderilen ödeme emrinde borcun ödenmesi için verilen süre 5 gündür.

İflas davası için görevli mahkeme ticaret mahkemesidir. Yetkili ticaret mahkemesi ise **borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki** ticaret mahkemesidir. Ticaret mahkemesinin iflas davasındaki yetkisi kesin yetkidir.

Borçlu ödeme emrine itiraz etmediği takdirde **iflas takibi (ödeme emri) kesinleşir**. Genel iflas yoluyla başlatılan takip neticesinde borçluya **İflas Ödeme Emri** gönderilir. **İflas takip talebi İcra Dairesine başvuru** yapılarak gerçekleştirilir.

Ödeme emrinin borçluya tebliğinden itibaren **1 (bir) yıl içinde** iflas davası açılmalıdır.

KAMBYO SENETLERİ; bono, poliçe ve çekten ibarettir. Alacaklının icra dairesine yapacağı takip talebi ile kambyo senedine mahsus takip yolu başlar. Takibe dayanak teşkil eden kambyo senedinin aslının eklenmesi zorunludur.

Kambyo senetlerine mahsus iflas yoluyla takipte icra müdürünün iflas ödeme emri gönderebilmesinin şartları; Senedin kambyo senedi olup olmadığı, Alacaklının takipte bulunmaya yetkili olup olmadığı, Kambyo senedinin aslının eklenip eklenmediği, Kambyo senedinin vadesinin gelip gelmediği hususlar bakımından inceleme yapmalıdır.

DOĞRUDAN DOĞRUYA İFLAS SEBEPLERİ; borçlunun içinde bulunduğu duruma (borca batıklık, malum yerleşim yerinin bulunmaması) veya gösterdiği davranışa (mallarını saklaması, hileli işlemlerde bulunması) dayanabilir. **Ödemelerin tatil edilmesinin doğrudan doğruya iflas sebebi olarak görülmesinin temel sebebi**, iflas takibi kapsamında alacağın tahsilinin güç olmasıdır.

BORÇLUNUN KENDİ İFLASINI İSTEMEK ZORUNDA KALDIĞI DURUMLAR; borçlunun aleyhine yapılan takip neticesinde haciz ve paraya çevirme sonunda borçlunun yarı mevcudunun elinden çıkması, Geriye kalan malvarlığının vadesi gelmiş veya bir yıl içinde gelecek diğer alacakları karşılayamaması.

İflas idaresinin masa ile ilgili yaptığı giderler **masa alacağı (borçları)** olarak nitelendirilir.

İflas Masasına Girecek Mal ve Haklar; Müflisin tasfiyeye tabi tutulacak mal ve haklarından yalnızca haczi kabil olanları masa malı olarak kabul edilebilir. İflas masasında yer alabilecek mal ve haklar yalnızca müflise ait olanlardır.

İFLAS MASASINA GİRMEYECEK MAL VE HAKLAR; Müflisin bir borcu için rehin veren üçüncü kişinin bu malı iflas masasına girmez. Rehlin konusu şey müflise ait ise bunun iflas masasına girmesi her hâlükârda mümkün olacaktır. Fakat rehinle temin edilen alacak rüçhanlı alacaktır ve rehin paraya çevrildikten sonra ilk olarak bu alacak karşılanmalıdır.

İFLASIN AÇILMASINA KARAR VERİLDİĞİ TAKDİRDE DURAN DAVALAR; Müflis aleyhine açılmış para alacağı davası, Müflisin mala zarardan dolayı açtığı tazminat davası, Müflisin açtığı para alacağı davası, Müflisin açtığı taşınır mal teslimi davası.

MASA MALLARI İÇİN DEFTER TUTULMASI; Defter tutulması tasfiye usulünün belirlenmesine yardımcı olur. Masa mallarının kıymeti defter tutulurken takdir edilmelidir. Deftere kaydedilen mal ve haklara göre tasfiye usulü belirlenir. Masa malları için defter tutulması iflas dairesine ait bir yetkidir.

İFLASTA İSTİHKAK DAVASI; İstihkak davasını iddiada bulunan üçüncü kişi açabilir. Görevli mahkeme davanın kimin tarafından açıldığına bağlıdır. Defter tutulurken istihkak iddiaları da kaydedilmelidir. İstihkak davasında iddia edilen hak mülkiyet hakkı olabilir.

İcra ve İflas Kanununda, **iptal davasına konu tasarrufları**; ivazsız tasarruflar, acz hâlinde iken yapılmış tasarruflar ve zarar verme kastıyla yapılmış tasarruflar olmak üzere üç gruba ayırmaktadır.

Tasarrufun iptali davası, yalnızca borçlunun iflasına karar verilmiş ise açılabilir. Tasarrufun iptali davası, işlemin yapıldığı tarihten itibaren **5 (beş) yıllık hak düşürücü süre içinde** açılmalıdır. **Tasarrufun iptali davası Asliye Hukuk Mahkemesinde açılır**.

KONKORDATO, dürüst bir borçlunun iflas etmekten kurtulması için öngörülmüş bir iyileştirme tedbiridir. Borçlarını ödeyemeyen veya ödeyemeyecek olan herkes konkordato talebinde bulunabilir. **Konkordato başvurusu üzerinde verilen geçici mühlet süresi 3(üç) aydır**.